

[Statsministeren.]

ristforbund, saaledes at der ikke i denne Overenskomsts Gyldighedstid kan iværk-sættes Strejke eller Lockout.

Det ses af Forslaget, hvilke Lønninger der er Tale om, og som har faaet Forhøjelse. Efter de Forhøjelser, som Forslaget vil medføre, ligger Lønningerne for den store Masse af Mejerister paa mellem 36 Kr. og 48 Kr. om Ugen; 48 Kr. opnaas dog kun efter 4 Aars Tjeneste i 2den Lønklasse. Der er nogle Afvigelser for de Mejeriers Vedkommende, som sælger til Byerne, og særlig for de Mejerier, der ligger i Københavns Nærhed. Ogsaa med Hensyn til Arbejdstiden, som er fikseret til 56 Timer som Maksimum i Almindelighed med to Fridage maanedlig for Mejeristerne, er der visse Afvigelser, saaledes at der for de før nævnte Mejerier nærmest København for Arbejdstidens Vedkommende kun fastsættes 52 Timer. Det er sagt mig, at Lønforhøjelsen udgør i alt højst 400 000 Kr. aarlig, altsaa gennemsnitlig 2 Kr. pr. Landbrugsbedrift.

Det er fremhævet, at Uviljen mod dette Forligsforslag hidrører fra visse Opfattelser angaaende Ønskeligheden af at indføre Systemet med tvangsmæssig Kost og Bolig paa Arbejdsstedet. Tidligere har dette Forhold bestaaet. Det har ogsaa bestaaet i mange andre Fag, men er for længst forladt i alle andre Fag. Det har indtil for cirka et halvt Aar siden endnu været en kendt Tilstand paa Mejerierne. For et halvt Aar siden frigjorde Mejeri-bestyrerne sig imidlertid for den Pligt til Kostforplejning, som hidtil har bestaaet; dermed bortfaldt dette System, og Mejeristerne sørger altsaa herefter selv for deres Forplejning bortset fra ganske enkelte Tilfælde. Nu har Sagen altsaa været behandlet under Forhandlingerne, og jeg kan tænke mig, at Mejeristerne har frabedt sig den Særstilling paa dette Omraade, som andre for længst har frigjort sig for. Man ser dog af Overenskomsten, at det ingenlunde er udelukket at have Bolig paa Mejeriet, idet det i Mæglingforslagets § 4 siges, at for Benyttelse af Eneværelse med Sengetøj etc. fradrages der Ugelønnen 2 Kr. Men formodentlig har man ogsaa ønsket Kostforplejning genindført i større Omfang. Det findes, som sagt, i Almindelighed ikke, men dog vist enkelte Steder endnu, og det ses af det saakaldte Protokollat, at Sagen for saa vidt har fundet sin Afslutning under Forhandlingerne mellem Parterne under Forligsmandens Ledelse, idet man her er blevet enig om en Indrømmelse til Meje-

rierne i Form af det saakaldte Protokollat, som findes optrykt i Folketingsudvalgets Betænkning over Sagen. For en Ordens Skyld skal jeg oplæse dette Protokollat, som er ganske kort. Det er underskrevet af Dansk Mejeristforbund ved Laurits Peder-sen og af Mejeriernes Arbejdsgiverforening ved Axel Ahm og dateret 25. April 1939. Ordlyden er:

„Hvor Forholdene maatte være særlig vanskelige med Hensyn til Kostspørgsmaalet for Mejerister, f. Eks. lange Afstande eller i mindre Landsbyer, kan der optages Forhandlinger og træffes Aftale mellem Mejeriernes Arbejdsgiverforening og Dansk Mejeristforbund om, at Mejeristerne erholder Kostforplejningen paa Mejeriet.

Dette Protokollats Gyldighed er afhængig af, at et eventuelt Mæglingforslag fra Forligsinstitutionen for Foraaret 1939 vedtages.“

Der er altsaa herved aabnet Adgang til at søge en Løsning i de Tilfælde, hvor dette er paakrævet, og Protokollatet vil være i Kraft, naar Forligsforslaget bliver gældende Overenskomst, eventuelt ved Vedtagelsen af det Lovforslag, her behandles.

Jeg skal da anbefale Lovforslaget, idet dette utvivlsomt er den hurtigste og sikrest fremkommelige Vej til en Afværgelse af den truende Konflikt, som altsaa paa dette Omraade staar for Døren. Man kan beklage, at de Parter, der er Tale om i Arbejdsforholdet, ikke søger at bringe deres Forhold i Orden ved egne Kræfter; det gælder baade i dette og i flere forudgaaende Tilfælde. Ganske særlig synes det mig at være en rimelig For-dring paa et saa samfundsvigtigt Omraade som det, vi her befinder os paa, at Parterne selv tog det rigtige Standpunkt, da de jo fuldt ud lige saa vel som Regeringen og Rigsdagen ved, hvorledes Landet er stillet i Tider som de nuværende. Jeg ønsker meget, at den Tilstand, at Rigsdagen stadig skal lovgive om Arbejdsforhold, maatte ophøre, og haaber, at Arbejdernes og Arbejdsgivernes Organisationer vil søge at finde et Mittel, der som Regel i hvert Fald kan sikre en rolig og fredelig Ordning af Arbejdsforholdene. Men i det foreliggende Tilfælde er der næppe anden Vej farbar, end at Rigsdagen vedtager en Lov, der sikrer Arbejdsro paa det paagældende vigtige Omraade.

Hermed skal jeg anbefale Lovforslaget.

Ch. Petersen: Ud fra de Synspunkter, den højtærede Statsminister har fremsat ved Lovforslagets Forelæggelse, forstaar jeg me-